

Ευστρατιάδης Παναγιώτης (1815-1888)

Αντιγραμματεύς (1851-1852), σύμβουλος (1858-1883) και μέλος του Επιστημονικού Συλλόγου της Εταιρείας (1851-1855). Γεννήθηκε στο Μανταμάδο της Λέσβου, έκανε τις πρώτες του σπουδές στην Αίγινα και κατόπιν στο γυμνάσιο Ναυπλίου. Με υποτροφία της ελληνικής κυβέρνησης πήγε στη Γερμανία το 1837, όπου σπούδασε ελληνική και λατινική φιλολογία και επιγραφική. Μετά την επιστροφή του στην Ελλάδα διορίστηκε καθηγητής της λατινικής στο γυμνάσιο του Ναυπλίου και κατόπιν γυμνασιάρχης στην Αθήνα ως το 1863. Στις 19 Αυγ. 1863 διορίστηκε έφορος των Αρχαιοτήτων και στις 2 Φεβρ. 1864, μετά τον θάνατο του Πιττάκη, γενικός έφορος. Το 1882 ανέλαβε τη διεξαγωγή των ανασκαφών της Ακροπόλεως, την οποία διέκοψε στις 6 Απρ. 1883. Φαίνεται ότι υπήρχαν άνθρωποι που υπέβλεπαν τον Ευστρατιάδη ή απέβλεπαν στη θέση του, γιατί προς το τέλος της σταδιοδρομίας του συρροή γεγονότων και σκόπιμες επιθέσεις εναντίον του στον τύπο τον αναγκάζουν να υποβάλει την παραίτησή του από τη θέση του γενικού εφόρου, παραίτηση που άφησε σε εκκρεμότητα ο υπουργός Βουλπιώτης. Η κλοπή της Κόρης αρ. 668 της Ακροπόλεως και ο θόρυβος που ακολούθησε ανάγκασαν τον υπουργό στην αποδοχή της παραίτησης (29 Φεβρ. 1884) παρά το ότι η κλεμμένη Κόρη είχε ξαναβρεθεί. Πέθανε στις 26 Ιουν. 1888.

Ο Ευστρατιάδης ήταν σημαντική προσωπικότητα του 19ου αι. και το έργο του ως γενικού εφόρου μεγάλο. Στα χρόνια του ιδρύθηκε το Μουσείο της Ακροπόλεως και το Εθνικό Μουσείο. Καθ' όλη τη διάρκεια της υπηρεσίας του ως γενικού εφόρου τηρούσε λεπτομερές ημερολόγιο των υπηρεσιακών πραγμάτων και περιλήψεις των εγγράφων ενεργειών της Γενικής Εφορείας, που μας δίνουν πολύτιμα ιστορικά και αρχαιολογικά στοιχεία για τις ελληνικές αρχαιότητες. Μια από τις εργασίες του, που δεν είναι γνωστή, είναι ο καθορισμός λόγω της ιδιότητάς του ως γενικού εφόρου, των σφραγίδων και των εμβλημάτων των δήμων της χώρας.

Ο Ευστρατιάδης ήταν χαρακτήρας μονήρης, κρυψίνους και φιλύποπτος, όπως τουλάχιστον τον χαρακτηρίζει σε επιστολή του ο Κουμανούδης. Χαρακτηριστικό είναι πως δεν δέχτηκε ποτέ να φωτογραφηθεί. Από τα κατάλοιπά του είναι φανερό πως του άρεσε η ακρίβεια, η μεθοδικότητα και η τάξη.